

مقایسه اجمالی خصوصیات رژیم‌های رفاهی

یدالله دادگر*، جعفر شفیعی سردشت**، علی تازیکی نژاد***

طرح مسأله: رفاه اجتماعی به‌عنوان مجموعه‌ای سازمان‌یافته از قوانین، مقررات، برنامه‌ها و سیاست‌ها که در قالب موسسات رفاه و نهادهای اجتماعی به منظور پاسخگویی به نیازهای مادی و معنوی و تامین سعادت انسان ارائه می‌شود، یکی از جنجال‌برانگیزترین موضوعاتی است که پیرامون آن مباحث و آراء گوناگونی ابراز شده است. از طرف دیگر با توجه به سطح توسعه‌یافتگی ملل، رژیم‌های رفاهی مختلفی در جهان معاصر ظهور کرده‌اند. در این نوشتار ابتدا با توجه مفهوم کالایی‌زدایی (decomodification)^۱ به بررسی و تحلیل انواع رژیم‌های رفاهی با تاکید بر دولت رفاه می‌پردازیم و در ادامه جایگاه نظام رفاهی ایران بررسی می‌شود. **روش:** نوشتار حاضر، تحلیلی - توصیفی و مبتنی بر نظریه‌های اقتصاد رفاه و اقتصاد بخش عمومی بوده و در آن از منابع کتابخانه‌ای استفاده شده است. **نتایج:** بین رفاه اجتماعی و سطح توسعه‌یافتگی یک کشور این - همانی وجود دارد. سه نوع رژیم رفاهی در حال حاضر قابل تشخیص است که عبارت‌اند از دو رژیم فرا رفاهی عدم تامین و تامین غیررسمی و دیگری رژیم دولت رفاه. رژیم اخیر خود شامل سه رویکرد پسماندی، مشارکتی و حداکثری است که این

* دکتر اقتصاد، عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی <vv.dadgar@gmail.com>

** کارشناس ارشد حقوق اقتصادی دانشگاه شهید بهشتی

*** دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق اقتصادی دانشگاه شهید بهشتی

۱. این ایده که سیاست‌گذاری‌های اجتماعی دولت رفاه مدرن، سطحی از درآمد را حفظ می‌کند که به افراد اجازه دست کشیدن از کار داده تا از این طریق مانع فروش نیروی کار خود به هر قیمت می‌شود. این ایده از برخورد با نیروی کار به عنوان کالایی صرف در بازارهای سرمایه داری جلوگیری می‌کند. بنابراین اجازه نمی‌دهد که نیروی کار به پایین‌ترین قیمت خریداری شود.